

Glas /r/ je motorično izjemno zahteven in se v razvoju vseh glasov pojavlja med zadnjimi. Otroci lahko glas /r/ v besedi povsem izpustijo (omisija), ga zamenjujejo z drugimi glasovi (substitucija), ali pa ga izgovarjajo nepravilno (distorzija). Izreka glas /r/ je lahko za nekatere otroke zahtevna, saj težko vidijo položaj jezika, ko glas /r/ izgovorijo druge osebe, prav tako pa jim težko razložimo, kako naj postavijo in premikajo svoja govornila, da bi lahko sami oblikovali glas /r/. Nekateri drugi glasovi, kot sta npr. /b/ in /f/, sta za otroke lažja, saj jim lahko pokažemo in razložimo, da stisnejo ustnici, ko izgovorijo glas /b/, oziroma se z zgornjimi zobmi ugriznejo v spodnjo ustnico, ko izgovorijo glas /f/.

KDAJ NAJ BI OTROK REKEL GLAS /r/?

Mnogi otroci pravilno izgovarjajo glas /r/ najkasneje do petega leta starosti. V razvoju glasov običajno otroci zamenjujejo glas /r/ z glasovoma /j/ ali /l/, ki kasneje spontano preideta v pravilno obliko izgovora glasu /r/. Če otrok ne izgovarja glasu /r/ najkasneje do vstopa v šolo, **se posvetujte z logopedom.**

Nekateri otroci lahko razvijejo nepravilno izreko glasu /r/ (npr. pogrskovanje). Takrat se je priporočljivo **obrniti na logopeda že takoj**, ko se takšna izgovorjava pojavi.

ZAKAJ JE GLAS /r/ POMEMBEN?

Govor otroka, ki pri določeni kronološki starosti še ne izgovarja glasu /r/, je lahko slabše razumljiv drugim, prav tako pa lahko tak otrok svojim vrstnikom deluje manj zrelo v primerjavi z njimi. Otrokom, ki še ne izgovarjajo glasu /r/ oziroma ga izgovarjajo nepravilno in se tega tudi zavedajo, je lahko ob tem neprijetno in se neradi govorno izpostavljajo v socialnih situacijah.

KAKO LAHKO POMAGATE?

Če otrok še ne izgovori glasu /r/ (ga povsem izpusti ali pa ga zamenja z drugim glasom) ali pa ga izgovori nepravilno, ne bodite razočarani in ga **ne spodbujajte**, da ponovi izrečeno besedo pravilno. Namesto tega raje ponovite otrokovo izjavo, pri čemer uporabite pravilen glas /r/. Na primer, če otrok reče: »Žoga je lumena,« lahko rečete: »Ja, žoga je rumena.« Otroka tudi **ne spodbujajte**, da za vami ponavlja besede, ki vsebujejo glas /r/ (npr.: »Reci: RIBA, RACA, RAK!«). V večini primerov boste s tem utrjevali nepravilno izreko glasu /r/. Prav tako lahko otrokova trenutna nezmožnost pravilne izreke glasu /r/ postane zanj frustracija.

V obdobju, ko čakate na prvi logopedski pregled, lahko pomagate otroku pri poslušanju glasu /r/. Recite besedo, ki vsebuje glas /r/, pravilno (npr. RIBA) oziroma jo izrecite nepravilno (npr. LIBA). Opazujte, če bo otrok pravilno slišal in povedal, v kateri besedi je slišal glas /r/. Začnite z besedami, kjer se glas /r/ nahaja na začetku, saj otroci najprej slišijo začetni glas v besedi, šele kasneje tudi v drugih položajih.